

Шогшо эл, порымик да гим верг!

Будь готов/

ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Фотопроект

Марий кундемын
100
МАРИЙ ЭЛ
эргыже ден удыржо

Кужэгер район
Конганур школын
11-ше классыштыже
тунем-ше тале ечызе
Александр Рыбаков.
Тудын портфолиошты-
жо 64 грамот, 52
медаль уло. Шукерте
огыл ече дене 10
километрыш
тагасымаште Марий
Элын
Первенствыштыже
икымше верым сенен
налын. Тунемше-влак
коклаште ече
тагасымаш дене теле
спорт сезоным
почмаште икымше
лийын. Ече роллер
дене республикысе
тагасымаште 15
километрыш курж-
маште икымше верыш
лектын.

Фотом школ архив гыч налме.

Лудса:

«Сарын кышаже
– тукумемын пұрыма-
шыштыже» шымлыме
паша конкурсышко
ушнаш ұжына. **3**

4 Тунемше-влак сар
нерген мом шонат?

Шарнымаш да чап
идалык, Марий Элын 100
ияш лүмгечыжлан пөлек-
лалтше пайрем-влак
эртаралтыт. **5**

У лаштык – «Война
нерген лудына»
С.П.Алексеевын «Наташка»
ойлымашыжым темлена. **6**

«Ший памаш» сылны-
мут фонд дене пырля 2020
ийлан «Рвезе йүк» кон-
курсым увертарена. **7**

ПОДПИСКЕ

Электрон подпискы-
лан 89024668399 телефон
номерышке оксам пышты-
ман, yamde_lii@mail.ru
адресыш лүмнердам возен
колтыман. Ак – 150 тенге.

«Ямде лий» газетлан
кажне тылзын 15-ше числа
марте почто
отделений-
лаште
возалташ
лиеш.
Индекс –
П4696.

Рекламе.

Йүштө Кугыза деке унала

3-4-ше класслаште тунемше-влак Йүштө Кугызан у илемжым ончаш миенна. Мемнам чодыра орол Мигыта коча вашлийын. Чодыраште шкем чын кучымо нерген каласкален. Зина кова шудо чайым йүктен. Куэ, тумо да нулго вынык-влакын пайдашт нерген ойлен. Вуверкува, Овда,

Киямат ўдыр, Маска түрлө модыш дене модыктеныт, уш-акылнам тергеныт. Сонарзын илемжым ужинна. Кугу курык гыч юарлен мунчал-тенна. Варажым йомак корно Йүштө Кугызан пөртшө деке конден.

**Дарина ПИДАЛИНА,
Катя МОСКВИНА,
Шернур, Кукнур.**

Йүштө
Кугыза ден
Л у м ў д ы р
шокшо чай
да кампетке
дене сий-
леныт.

Конкурс

5-11-ше клас-слаште тунемше-влак, шочмо к у н д е м д а н эртыме корны-жым сайын паледа, тудым уэмдыме шотышто у шоньмашда-влак улыт гын, **«История самоуправления моего края»** III всероссийский конкурсышко ушныза. Паша-влакым 25 март марте колташ лиш. Уверым irazvi.ru сайтыште ончыза.

Эртыше арняште ныл түжем утла ег (пелыже утла йоча-влак) ОРВИ, 15 ег грипп дене черланеныт. 3 февраль гыч Марий Элыште йочасадлаште, школлаште тўшка мероприятийым эрта-раш чарыме.

Шымлыме пашалан кумылан 11-18 ияш ўдыр-рвезе-влаклан **«Правнуки победителей»** всероссийский конкурс эртаралтеш. 15 март марте pravniki-pobediteley.ru сайтыште конкурсыш ушнаш

й о д м а ш ы м
п у ы м а н .
С е н ы ш е -
влакым 2020
ий 8 майыште
Москваште
саламлат.

3-13 февральыште Марий Эл Республикаыште **«Лўдыкшыдымō Интернет декаде»** эртаралтеш. Кажне тунемме верыште түрлө сынан мероприятий лиш: марафон, урок, конкурс, ача-ава-влак дене вашлийын мутланымаш да молат.

Россий Президент В.В.Путин Посланийыштыже 2020 ий 1 сентябрь гыч тўналтыш класслаште тунемше кажне йочам шокшо кочкыш дене кечыште ик гана яра пукшаш задачым шынден.

Марий Эл Республикаыште 253 школ уло. 1-4-ше класслаште тунемше-влак 2020 ий 1 сентябрь гыч тыгай йон дене пайдаланаш тўналыт. Тиде эр але кечывал кочкыш лийшашым кажне школ шке пентгыдемда.

Келшен илена

Матародо школышто 4-ше клас-сыште 15 йоча тунемына.

Ме түрлө койыш-шоктышан улына, но келшен илена. Школна кугу, кок пачашан. Класснам пеледыш-влак сōрастарат. Ужар йолташна-влаклан вўдым «йўктена», лыш-ташлаштышт пуракым ўштына. Тўрлө пайремыште мастарлыкнам ончыкте-на, конкурслаште вийнам тергена. Шулдыран йолташна-влаклан кайык ўстелым ямдыленна.

**Валерия ГРЕБНЕВА,
Даша ПОПОВА.**

Параньга район.

19 февральыште Оршанке посёлкышто «Кугезе вож» республиканский фольклор фестиваль эртаралтеш. Театр студий, фольклор коллектив, тунемше-влак йўлам, калык пайремым модын ончыктат, калык мурым мурат, шымлыме пашашт дене палымым ыштат.

Шочмо йылмын тўнямбал кечыжлан пөлек-лалтше «LINGVA-Территория» йылме-влак фестиваль 21 февральыште Йошкар-Олаште эртаралтеш. Пайремышке тунемше, студент, аспирант, туныктышо-влакым пагален ўжыт. Фестиваль Марий кугыжаныш университетыште (Кремлёвский урем, 44) 13 шагатат 30 минутлан тўналет.

Йоча да самырык-влак В.Х.Колумб лўмеш республикысе библиотеке «Дарите книги с любовью» IV общероссийский акцияш ушнаш ўжеш. Тудо 14 февральыште, Книгам пөлеклыме тўнямбал кечын, эртаралтеш. Ты кечын икте-васылан, лишыл йолташлан, родо-тукымлан, школлан, библиотекекылан книгам пөлеклат.

Авторын фотожо.

2020 ий – Шарнымаш да чап идалык.

Марий Элысе пөлкаже нумалеш.

– Совет калыкын виян, лүддымө улмыжлан, Шочмо эл верч пенгыдын, илаш-колаш шогымыжлан, тўням нацизм деч утарымыжлан кōра ме тынысле кава йымалне волгыдо ончыкылык-

Геройым шарнаш – самырыкын порысшо

23 январьште Марий Элыште Самырык-влак полатыште (Йошкар-Ола) оборонно-массовый да военно-патриотический паша месячникым торжественно почмо. Тений тудо Кугу Ачамланде сарыште Сеңымашлан 75 ий да 76-шо гвардейский юж-десант дивизийын 104-ше парашют-десант полкшын 6-шо парашют-десант ротыжын десантникше-влакын подвигыштан 20 ий теммылан пōлеклалтын. Ты пехотым Марий кундемын шочшыжо подполковник Марк Евтюхин вуйлатен. Тале кредалмаште 84 десантник вуйжым пыштен, нунын коклаште – Марк Николаевич. 22 десантник Российын Геройжо лўм дене палемдалтын. Российын Геройжо М.Евтюхинын лўмжым «Юнармий» йоча да самырык-влак всероссийский военно-патриотический толкынын

лан ўшанен илена. Марий Элыште илыше кажне еш тиде шучко сар ваштареш шога-лын. Ме кажне геройым, патыр совет калыкым шарнышаш улына, – ойлен Марий Эл Республикым Вуйлатыше А.А.Евстифеев.

Марий Элым Вуйлатыше Йошкар-Ола гыч кок ветеранлан: сарын участникше А.Т.Трофимовлан да тылын труженикше А.В.Блямовлан – «1941-1945 ийләсе Кугу Ачамланде сарыште Сеңымашлан 75 ий» лўмгече медальым кучыктен.

Ты кечын военный техникче ончер пашам ыштен. Кумылан-влак оружийым кидыш кучен, военный вургемым чиен ончен, салтак пучымышым тамлен кертыныт.

Л.ГРИГОРЬЕВА.

СНИМКЫШТЕ: 1-ше номеран Шернур школын тунемшыже-влак.

КОНКУРС

«Сарын кышаже...»

Школышто тунемше тўрлō ийготан ўдыр-рвезе-влакым «Сарын кышаже – тукыме-мын пўрымашыштыже» шымлыме паша конкурсышко ушнаш ўжына. Пашам шкет, класс, еш дене ышташ лиеш.

Кугу Ачамланде сарыште тыныслыкым аралыше кугезе коча-ковада, родотукымда нерген уверым тўрыс да раш паледа? Уке гын, шымлыме пашалан пижса. Сар корныжым радамлыза, могай медаль да орден дене палемдалтмыжым рашемдыза. Ала фронт гыч возымо серышыже, иктаж ўзгарже еш реликвий семын аралалтыт – нунымат палемдыза. Паша-влакым 22 июнь марте вучена. Сеңыше-влаклан пōлек лиеш.

Кочам – автоматчик

Кочам Николай Капитонович Горинов 17 ияш улмыж годым шочмо элжым аралаш сарыш каен. 1943 ий ноябрь тылзе гыч 1945 ий март марте стрелковый полкын 1408-ше отделенийыштыже автоматчик лийын. 1945 ий август гыч сентябрь марте Совет-япон сарыште кредалын. Кочамын наградыже моткоч шуко: «За отвагу», «За победу над Японией», «30 лет Советской Армии», «20 лет Победы в Великой Отечественной войне», «50 лет Вооружённых Сил СССР» медаль-влак. Мый тудын дене кугешнем.

Нина ИВАНОВА.

Кужэгер школ.

Совет салтак – герой

Кугу Ачамланде сар 75 ий ончыч пытен. Но тудо нигунам огеш мондалт. Шучко сар кажне ешыш ойгым конден. Нигōм чаманен огыл. Салтак-влак ятыр нелылыкым чытеныт: йўштымат, шокшымат, йўран шыжымат, йўштō тельмат, шужымашымат... Совет салтак-влак кугу подвигом ыштеныт. Сеңымашым мыланна пōлекленыт. Нуным эре шарнена.

Елена МИХАЙЛОВА.

Морко, Коркатово.

Сеңымашлан – 75 ий

«Ямде лий» 2020 ий 8 февраль

2020 ий – Шарнымаш да чап идалык.

Сар годсо икшыве

Икшыве лийыныт нуно сар годым, Ужатеныт ачаштым сар тул коклаш. Ужыныт: авашт йоктара шинчавудым, Изичонышт корштен, шоненыт полшаш. Изинекак кычкалтыныт нуно пашашке: Фермыш, чодырашке, пасум куралаш. Вученыт: ачашт толеш сар тул кокла гыч, Пелешта: «Ўдырем, мыят толынам!» Шүкшө йыдалым йолышко пидын, Бурлакышке коштыныт кугурак ака-влак, Налыныт сар гычын кочо уверым: «Геройла пыштыш вуйым тендан ачадат...»

Е.В.ГРИГОРЬЕВА, туныктышо.

Морко, Шүргыял.

★ Тау тыныс илышлан!

Пөтгьял школын тунемшыже-влак, «Блокадный хлеб» всероссийский патриотический акцияш ушнен, митинг-линейкым эрта-ренит. Йоча-влак ончерым келыштареныт, Ленинградым блокаде деч утарыме нерген историйым шарналтеныт. Кажне икшыве 125 грамм киндым кучен ончен. Шырпате гай курика мыняр егын илышыжым утарен! Блокадысе Ленинградыште илыше кодмаш подвиг дене иктак лийын.

Тау, коча-кована-влак, ме тыланда вуйнам савена! 75 ий яндар кава йымалне илена – тиде пöлек, тиде илыш!

«Ал сескем» кружокын егже-влак. Волжский район.

★ Лүддымö герой кочам

Кугезе кочам Ефим Павлович Соловьёв 1909 ийыште Шернур кундемысе Оно-Морко Купсола ялеш шочын-кушкын. Йўкан икымше киношто Мустафан рольжым модшо Йыван Кырла кочамын изи годсо йолташыже лийын. 1932 ийыште Купсолаште колхозым почмеке, кочамым счетоводлан шогалтеныт. Кугу Ачамланде сар тўналмылан кугезе кочам вич йочан ача лийын. 32 пöртан Купсола ял гыч 45 пöрҗен шучко сарыш каен. Е.П.Соловьёв 1942 ий 22 январыште фашист-влак ваштареш кредалаш каен, Карельский фронтыш логалын. Ик тале бойышто нелын сусырген, госпиталыш логалын, вара мöнтыжö пöртылын. 1944 ийыште уэш сарыш каен да Украинский фронтышто кредалын. Кугезе кочам Прага марте шуын да туштак Сеҗымаш кечым вашлийын. Шочмо ялышкыже 1946 ийыште пöртылын. Сарыште лүддымылыкым ончыктымыжлан «За отвагу» медаль, 2-шо степенян Кугу Ачамланде сар орден дене палемдалтын. Ме кугезе кочанан геройлыкшым эре шарнаш тўналына.

Анна СОЛОВЬЁВА.

Шернур, Марисола.

Историйым шергалына

Руш-япон сар годым 1904 ий 9 февральыште Корейысе Чемульпо (кызыт Инчхон) ола воктене «Варяг» руш крейсер да «Кореец» канонерский пуш япон эскадр ваштареш геройлын кредалыныт. Руш матрос-влакым 1-ше ранган капитан В.Ф.Руднев вуйлатен.

Марий писатель-влакын Кугу Ачамланде сар нерген произведенийыштым да геройыштым палымыдам айста тергена.

1.Тиде произведений тыге тўналеш: «Ончыч тыште кугу ял улмаш, а кызыт тиде ялыште кум пöрт гына кодын». Ойлымашын лўмжым палыза. (И_ я_____)

2.К.Беляевын «Ик ялыште» ойлымашыж гыч тўн герой-влак. (В____, Г____)

3.В.Ивановын «Вўдшö келге, серже тура» повестыше гыч герой-влак могай ялыште иленит? (Т_____)

4.В.Ивановын «Вўдшö келге, серже тура» повестыше гыч Ондре ден аваже кöм шкешт деке илаш налыныт? (Э____)

5.В.Юксернын геройжо Миша Ковальчук могай повесть гыч? (А_____)

Елизавета САДОВИНА.

У Торгьял, Немда.

Сеҗымашлан – 75 ий

«Ямде лий» 2020 ий 8 февраль

2020 ий – Шарнымаш да чап идалык.

Блокадысе Ленинград

27 январьыште Ленинград блокадым шарныме кечым школышто эртарышна. Ме кадет классыште тунемына. Тиде мероприятийым классна дене ямдылышна. Ик тунемшат өрдыжеш ыш код. Чыланат сар жапысе формым чиен улына. Сценкым шындышна, мурым мурышна. Мый вудышö лийынам. Мероприятийыш вес класслаште тунемше, туныктышо, ача-ава-влак толыныт.

Рома ОЧИЕВ.

Йошкар-Оласе 21-ше номеран школ.

Сенымаш корно кужу да неле лийын. Шучко фашизм ваштареш мемнан элыште илыше кажне айдеме шогалын. Шочмо элым веле огыл тушман деч утареныт, моло калыкланат эрыкым конденыт. Кеч-мыняр ий эртыже, ме героина-влакым мондышаш огынал.

Карина НИКИТИНА.

Морко, Коркатово.

Патриотым куштена

23 январьыште школышто Патырлык тылзым почынна. Ёдыр-рвезе-влак почеламутым лудыныт, сар нерген каласкаленият.

1-4-ше класслаште тунемше-влак туныктышо Н.М.Топорова дене пырля «2020 ий – Шарнымаш да чап идалык» ончерым ямдыленыт. Тушто каскым, пилоткым, кольмым, котелокым, совлам да моло түрлө арверым ужаш лиеш. Школ да ял книгагудылаште сар нерген книга выставкым чумырымо.

Физкультурым туныктышо В.Н.Бусыгин волейбол дене турнирым, мини-футболым, «Краюха хлеба» акция-ым эртара. Тунемше-влак Сенымаш сквер йыр лумым эрыктат. Руш йылмым туныктышо Л.И.Халтурина «Мы стихами говорим о войне» почеламутым сылнын лудмаш конкурсым ямдыла. ИЗО урокышто ме «Он вчера не вернулся из боя...» теме дене сүретлена.

Р.Г.АНТРОПОВА, туныктышо. Советский, Ёрша.

Сар нерген муреныт

31 январь гыч 14 март марте Йошкар-Оласе Сенымашын ХХХ идалыкше лүмеш тўвыра полатыште «Великая сила родной земли» фестиваль эртаралтеш. Тудо Кугу Ачамланде сарыште Сенымашлан 75 ий теммылан да Марий Эл Республикын 100 ияш лүмгечыжлан пöлеклалтын. Чыла районласе мурышо да куштышо коллектив-влак мастарлыкыштым ончык-тат. «Жизнь – подвиг» фотовыставкым чумырат. Фестиваль 6 майыште кугу концерт дене мучашдалтеш.

1 февральыште Шернур районысо мастар-влак калыкым куандареныт. Нунин коклаште И.Н.Молотов лүмеш йоча сымкытыш школысо «Кнопочки» мурышо ансамбль (снимкыште) лийын.

– Кугу Ачамланде сар нерген кажне йоча пала. Неле годым

кузе салтак-влак муро гоч чоныштым луштарыме нерген шкежат шуко каласкаленам. Сандене Сенымашлан 75 ий теммылан пöлеклалтше кеч-могай мероприятийлан ёдыр-рвезе-влак кўлынак ямдылалтыт, – ойла ансамбль вуйлатыше Светлана Николаевна Иванова.

Фестивальыште изи артист-влакын «Солдат молоденький» мурым шергылтарымышт деч вара, «Молодцы!» кычкырен, калык кужу жап рўжге совым кырен.

Е.ИВАНОВА.

Сенымашышт:
«Радуга над Кокшагой» тўнямбал конкурс – 1-ше вер, «Голос детства» республикысе конкурс – Гран-при.

Сенымашлан – 75 ий

«Ямде лий» 2020 ий 8 февраль

2020 ий –
Шарнымаш да
чап идалык.

Война
нерген
лудына

Сергеевский изи ял Москва воктенысе чодыра, пасула коклаште верланен. Иканаште шекланашт ок лий. Пеш мотор ял. Пёрт-влак кызыт гына ош тўняш шочшыла койын шогат.

Наташка Сергеевский ялжым моткоч йората. Окнасерга-влакым тўрлө семын пўчкеден сорастарыме. Пёртөнчыл-влакат тыгаяк сорап ултыт. Тыште таве-влакшат мурым мурат. Изигапка-шамычат сылне семым луктыт. Кугу капкалжат шке семынышт кочыртат. Яндар йўкан агытан-влак коклаштышт таңасат. Чодыра ден ото-влак пўртўсым сылнештарат. Чодыра энгыжлан, пўкшлан поян. Понгыжо-о-о... Кеч воз дене оптен нангай. Тыште Воря эгер йўдшө-кечыже семынже йўклана. Ворян серже сылне. Шаршудан. Ошман. Кужу йолван вўдуа вуйжым сава.

Сергеевскийыште калыкшат вестўрлө. Поро-поро ултыт! Чеве кече Наташкам шыратен онча. Пошкудо-влак Наташкам порын вашлийыт. Тўня порылыкым, куаным пөлекла.

Чыла тиде иканаште кўрылтө. Сергеевскийыште тыныс илыш пытыш. Шучко сар шем шыналыкше дене вўдыльö. Ялышке фашист-влак толын лектыч. Пёрт еда верланышт. Ен-влак нөрепышке, землякышке илаш куснышт. Кажне кече шем йўд гае эрта. Теле марте, лум вочмешке, лўдын-чытырен илышт. Но ик кечын орудий дене лўйкалыман шокташ тўнале. Куанже

мыняре – мемнан-влак лишемыт!

Сергеевскийыште Совет Арминым вучат, шучко фашист-влак деч утлынешт. Но ик кечын ял калыкым уремыш поктен луктыч. Ял мучаште шогышо сарайышке

Наташка

поктен нангайышт, петырен шындышт. Наташка ужеш: тебе аваже, тебе коваже, пошкудыжо-влак. Калык шуко.

– Авай, молан мемнам тышан петыреныт? – палынеже Наташка.

Ава нимом ок умыло, ок пале, вашмутымат пуэн ок керт.

Орудий гыч лўйкалыме йўк лишнырак да лишнырак шокта. Тиде чылам куандара:

– Шкенан-влак!

Трукышто ала-кө ончыч пелйўкын, вара уло кертмын кычкырале:

– Йўдена!

Шикш рожла,
вишла кокла гыч
шенгын пураш

Сергей Петрович Алексеев (1922-2008) – йоча писатель, СССР

Кугыжаныш премийын лауреатше.

Украиныште Плисков селаште шочын.

10 ияшыж годым ешыже Москвашке илаш куснен. 1940 ийыште, кыдалаш школым тунем пытарымеке, Поставы оласе (Белоруссий) авиационный училищыш тунемаш пурен. Сылнымут пашашке редактор, критик семын толын, а вара шкежат возкалаш тўналын. Тудын книгаже-влак Россий мучко чаплененыт, тыгак тўнямбалсе 50 йылмышке кусарыме.

тўнале. Тулуйлме кукшо пырняла мучко тёрштылеш.

Калык омса деке лупшалте. Омсам чот петырыме, урем гыч ала-мо дене эгертыме. Сарайыште – йырым-йыр тул, шикш. Ен-влак пич каят, шунгалтыт. Наташкаланат юж ок сите. Тулуйлме ужгаж деке лишемеш. Наташка аваж пелен пызна, вуйжым аважын онгышкыжо пышта. Вийже йоршеш пытыш, чыла мондыш. Мыняр жап эртен – ок шарне. «Наташка! Наташка!» манын кычкырыме йўкеш помыжалте.

Шинчажым почо. Тудо сарайыште огыл, лум ўмбалне, канде кава йымалне кия. Изи ўдыр лач иктым умылыш, мемнан-влак толын шуыныт, утареныт. Йывыртен шыргыжале да уэш вуйшыжо шаланыш. Тудым пёртыш нумал пуртышт. Эр марте чыла эртыш. Наташка куанымж дене эр эрдене ял мучко куржын колтыш. Сергеевский пуйто уэш шочмо кечыжым палемда. Уэш йырым-йыр мурсем йонга. Наташка куржеш. Йол йымалне ош портыш гай лум чолгыжеш, кочыртата. Воря марте миен шуо. Қурык серыш куржын кўзыш. Трукышто кўэмалтме гай тўнын шогале. Шукерте огыл гына кўнчымö чонгатам ужо. Чонгата воктене, кидеш кольмым кучен, кок салтак шога.

– Изай-влак, тышан көм пыштыме? – чонгатам ончыктен, Наташка йодеш.

– Тыйым утарышет тыште кия, – лие вашмут.

Наташка умылыш: сеныман куштылгын ок пуалт.

Л.ГРИГОРЬЕВА кусарен.

«Ямде лий» 2020 ий 8 февраль

**2020 ийлан «Ямде лий» газет
редакций ден «Ший памаш»
сылнымут фонд
йоча-влаклан «РВЕЗЕ ЙҮК»
конкурсым увертарат**

Конкурсан
учредительже – «Ший
памаш» сылнымут фонд (вуйлаты-
ше – писатель Василий
Краснов).

Конкурсан тўн шонымашыже:

- шочмо йылме, сылнымут полшымо дене самырык авторын чон арулкышым аралаш;
- шинчымашыжым кумдандаш;
- возымо усталыкышым вяндаш йӧным ышташ;
- ончыкылык сылнымутчо, журналист-влакым кушташ.

Тыгай премий-влак пуалтыт:

🕒 «Ямде лий» газетын икымше редакторжо Зинаида Яковлева лўмеш – журналистикыште чолган возен шогышо юнкорлан;

🕒 1930-шо ийласе самырык поэт Антонов Ивук лўмеш – почеламутым эн сайын возышо авторлан;

🕒 1970-1980-ше ийласе юнкор-влакын эн кугу йолташышт да сылнымут тунуктышышт Валентин Исенков лўмеш – школласе юнкор, литературно-творческий да сылнымут кружоклан;

🕒 «Ямде лийын» 1969-1986-шо ийласе тўн редакторжо Алеко Юзыкайн лўмеш – Марий Эл деч ӧрдыжтӧ марий-влакын тўшкан илыме кундемласе (Одо, Пошкырт, Татарстан, Виче (Киров), Свердловск, Угарман, Пермь) ойыртемалтше юнкор, литературно-творческий да сылнымут кружоклан але авторлан (йочалан);

🕒 «Ямде лийын» 1991-1997-ше ийласе тўн редакторжо Василий Васильевич Крыловым шарнен, Шулдыр Васлий лўмеш премий – эн онай мыскарам возышо юнкорлан.

Ик юнкор тўрлӧ номинацийыште мастарлыкшым терген кер-теш.

Конкурс 2020 ий декабрьыште иктешлалтеш.

Конкурсан иктешлат: тўн редактор-влак Л.В.СЕМЕНОВА («Ямде лий»), Э.А.ИМАНАЕВ («Кугарня»), И.Г.ПОПОВ («Ончыко» журнал) да «Ямде лий» газетын ответственный секретарьже Л.Н.ГРИГОРЬЕВА. **Адрес:** Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалыкше урем, 20-шо пӧрт.

Сӱретьым чыяйте.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

Теле тылзым йӧратем

Телым моткочак йӧратем. Поснак декабрь тылзым. Теле тылзын мамык лум мландышке ятыр возеш. Ме, йоча-влак, чумырген, курыкыш чымена. Издер, волак, ече дене учашен-учашен мунчалтена, лумӧным ыштена.

Алёна ИВАНОВА.

Морко, Арын.

Рошто Ёлко

Мый Рошто Ёлкым пеш йӧратем. Кугу Корамас школыштына тудым кажне ийын эртарена. Тений 9 январьыште лийын. Пайремышке Игорь ача толын. Сценкыште мый авторын рольжым модынам. Ме почеламутым каласкаленна, мурым муренна. Пырля шогалын, ужар кож йыр куштенна.

Денис ТИМОФЕЕВ.

Волжский район.

«Ямде лий» 2020 ий 8 февраль

Индекс: П4696.
Тираж 1150 экз. Заказ
Формат – А-4-8.
Тўн редактор Л.В.СЕМЕНОВА.

https://vk.com/yamde_lii
<https://ok.ru/yamdelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше:
yamdelii.rp

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Ямде лий» газет» кугужаныш унитарный казна предприятий.

Газетым редакцийыште погымо да версталыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследиим аралымаште законодательствым шуктен шогымым эскерыше Федеральный службын Приволжский федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме.
Номер – ПИ №ФС 18-1999,
2005 ий 10 февральыште пуымо.

0+

Печатьыш пуымо жап – 14-00,
фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шонмашышт тўрлӧ лийын кертыт. Серыш-влак мӧнгеш огыт колталт.
Ак – кутырен келшыме почеш.

Редакцийын да издательын адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалыкше урем, 20-шо пӧрт.
Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

Мемнан шуко йолташ уло, но эн лишылже – йыгыр ўдыр-влак Алла ден Дина Столяровамыт (снимкыште). Нуно весела, поро улыт. Алла ден Дина книгаг лудаш йоратат. Алла сўретлаш кумылан. Когыляныштат физкультур, руш йылме урокла келшат. Йоратыме кочкышышт – мелна.

Даша ФИЛИППОВА,
Варвара ДОЛОНИНА.
Медведево, Руэм.
ЛИВАНОВАН фотожо.

«Ямде лий» газет – тыйын йолташет.

ЗАДАЧЕ

Могай классыште?

Печу, Ййван да Эчан тўгалтыш школышто, но тўрлө классыште тунемыт. Печу Эчанын тунемме классышкыже вончен. А Ййванлан тиде классышке вончаш эше ик ийым тунемман. Кажныже могай классыште тунемеш?

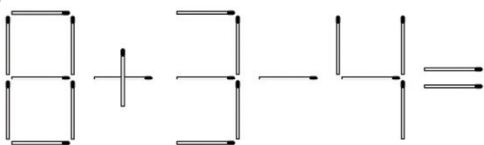
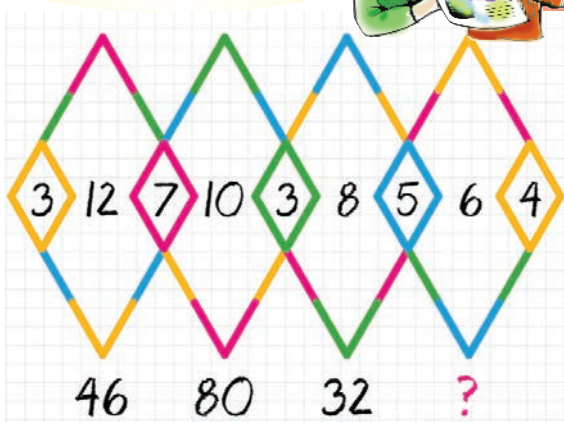

Тушто

Ик орава ныл рожан.

4

1 гыч 25 цифр м а р т е кычалза. Кө писынак муэш?

Йодыш олмеш могай числам шындет? Молан?

Ик шыртым верже дене вашталтен, чын вашмутым ыштыза.

Айста модына

Мужырым кычал

Модшо-влак, мужырын-мужырын, онго йыр шогалыт. Вўдышö онго көргыштö лишеш. Тудын «Ваштареш шогалза!» командыж почеш модшо-влак ваштарешла шогалыт. «Туп дене шогалза!» кўшта – ойлымыж семын ыштат. А «Мужыр дене вашталалтса!» ойжо почеш кажныже шканже вес мужырым кычалаш пижеш. Тыгодым вўдышат келшыше мужырым муэш. Кө тиде жапыште мужыр деч посна кодеш, тудо вўдышö лишеш.

Интернетсы сўрет-влакым кучылтмо.

5 ойыртемем му.

«Ямде лий» 2020 ий 8 февраль